

УДК 378.4

Т.О. Бабан, канд. екон. наук, доцент (*ДБТУ, Харків*)

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ ЯК ОДИН З НАПРЯМІВ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Державна політика у сфері вищої освіти ґрунтується на принципах міжнародної інтеграції та інтеграції системи вищої освіти України у Європейській простір вищої освіти, за умови збереження і розвитку досягнень та прогресивних традицій національної вищої школи [1].

Інтернаціоналізація вищої освіти стала фундаментальним фактором її розвитку, де найкращі практики спрямовані на забезпечення інклюзивної та якісної освіти.

В офіційних виданнях ЄС інтернаціоналізацію вищої освіти визначають як цілеспрямований процес інтеграції міжнародних, міжкультурних чи глобальних вимірів у її цілі, функції та діяльність, метою якої є підвищення якості освіти та досліджень для всіх студентів та учасників освітнього процесу, зростання ролі цього процесу у суспільному розвитку [2].

Глобальні Цілі сталого розвитку ООН, зокрема ЦСР 4 щодо якості освіти направлена на забезпечення корисних результатів навчання. У Цілі 4.7 прямо зазначено, що освіта повинна «забезпечити, щоб усі учні отримували знання та навички, необхідні для сприяння сталому розвитку, включаючи, серед іншого, через освіту для сталого розвитку та сталого способу життя, прав людини, гендерної рівності, просування культури миру та ненасильства, глобального громадянства та поваги до культурного розмаїття та внеску культури у сталий розвиток» [3].

Інтернаціоналізація навчального плану – це включення міжнародних, міжкультурних та/або глобальних вимірів у зміст навчальної програми, а також у результати навчання, завдання оцінювання, методи викладання та допоміжні послуги програми навчання.

Наразі розробка навчальної програми – це процес інтеграції конкретних сфер освітньої компетентності у зміст навчальної програми, її результати та механізми викладання і навчання, а також допоміжні послуги програми навчання з метою сприяння якісному навчанню.

Інтеграція навчальної програми є важливою частиною періодичного та критичного перегляду навчальної програми. Цей

процес повинен включати міркування про вплив і результати практики викладання та оцінювання на навчання здобувачів, а також огляд змісту та педагогіки, з урахуванням минулих та поточних успіхів. Необхідно також бачити нові можливості та прагнути вдосконалити навчальну програму.

На сучасному етапі інтернаціоналізація освіти розвивається за двома напрямками: «інтернаціоналізація вдома» – діяльність, яка допомагає здобувачам освіти розумітися на контекстах міжнародних відносин та отримувати міжкультурні навички (орієнтовані на навчальні плани), що готує здобувачів на роботу в полікультурному середовищі та «інтернаціоналізація за кордоном» (транскордонна освіта), яка включає в себе мобільність студентів, викладачів та дослідників [4].

Інтернаціоналізація вдома включає розвиток міжнародної та міжкультурної перспективи через інтернаціоналізовані результати навчання в навчальній програмі; спільні навчальні програмами; культурне різноманіття в аудиторії для інклюзивного навчання, викладання та практики оцінювання; викладання англійською або іншою мовою; віртуальну мобільність через онлайн-викладання з університетами-партнерами.

Перевагами інтернаціоналізації вищої освіти є: посилення міжнародного співробітництва та нарощування потенціалу університетів; посилення інтернаціоналізації навчальних програм; підвищення престижу закладів освіти; підвищення якості викладання та навчання; підвищення міжнародної обізнаності здобувачів, їх глибше залучення до глобальних проблем та трендів; розширення міжнародних мереж викладачів та дослідників; диверсифікація та збільшення отримання доходу закладами освіти; можливість порівняти результати діяльності інституцій у контексті передової міжнародної практики; посилення інституційного потенціалу для досліджень та виробництва знань; підвищення конкурентоспроможності випускників та покращення їх працевлаштування.

Процес інтернаціоналізації навчальних програм можна представити схематично (рис. 1).

Кожен етап супроводжується фокусним питанням:

1 етап – в якій мірі ваша навчальна програма вже інтернаціоналізована;

2 етап – уявіть які інші способи мислення та дії можливі (дискусії щодо існуючих парадигм);

3 етап – враховуючі можливості інтеграції навчальної програми, які зміни ми хочемо внести в навчальну програму, в курси;

4 етап – які дії потрібно виконати, в залежності від пріоритетів для досягнення поставлених цілей в області інтернаціоналізації;

5 етап – оцінювання програми та курсів для підвищення якості викладання та навчання.

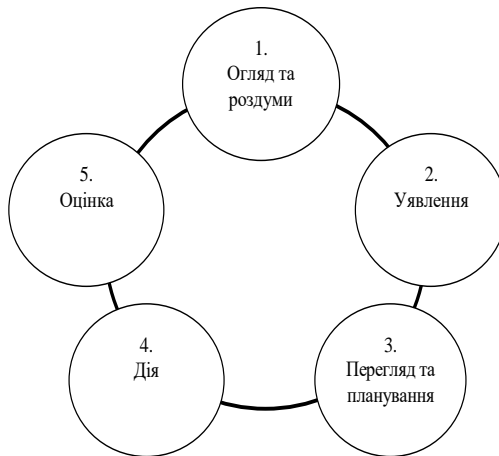

Рисунок 1. Етапи процесу інтернаціоналізації навчальних програм

Інформаційні джерела

1. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 1 липня 2014 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

2. Гринькевич О.С. Управління конкурентоспроможністю вищої освіти в Україні: інституційний аналіз і моніторинг : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 462 с.

3. THE 17 GOALS. United Nations. URL: <https://sdgs.un.org/goals>

4. Knight J. Higher education in turmoil. The changing world of internationalization / Jane Knight. – the Netherlands: Sense Publishers, 2008. URL: <https://www.sensepublishers.com/media/475-higher-education-in-turmoil.pdf>

5. Leask B. Internationalizing the Curriculum. New York and London: Routledge. 2015. URL: <https://www.routledge.com/Internationalizing-the-Curriculum/Leask/p/book/9780415728157?srsId=AfmBOopvFyq9T9uvSJJ26Zq9eYz3tkXppysP9TTJd0J9MQcOoOZH5P9>

6. A changing view of the benefits of HE internationalisation, Giorgio Marinoni, Eva Egron-Polak and Madeleine Green 01 February 2019, URL: <https://www.universityworldnews.com/post.php?story=20190128144240325>